

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

АГРОКИМЁ, ТУПРОҚШУНОСЛИК ВА ЎСИМЛИКЛАРНИ ХИМОЯ
ҚИЛИШ КАФЕДРАСИ

5620300 – Ўсимликлар химояси ва карантин таълим йўналишларнинг 3
босқич талабалари учун «ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭНТОМОЛОГИЯ» фанидан
курс иши учун УСЛУБИЙ КЎРСАТМА

Андижон – 2007 йил

Тузувчи:

б.ф.д., проф. в.б.,

Ассистент

Кожевникова А.Г.

Усмонов С.

Такризчи:

АҚХИ, Ўсимликшунослик кафедраси доценти

Бўстонов З.

АҚХИ, Агрокимё, тупроқшунослик ва

Ўсимликларни химоя қилиш кафедраси доценти

Алиев Ш.К.

Қишлоқ хўжалик энтомология фанидан курс иши учун тайёрланган услубий кўрсатма институт илмий кенгашида тасдикланди ва шу асосида фойдаланиш учун рухсат берилди.

№ _____, « _____ » _____ 200 ____ йил

Кафедра мудири

Кожевникова А.Г.

КУРС ИШИНИНГ МАҚСАДИ:

1. Республика ҳукумати томонидан қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, тупроқ унумдорлигини ошириш, ўсимликлардан, сифатли мўл хосил олиш, касаллик ва зараркунандаларга чидамли навларни яратиш, янги замонавий техникалар билан таъминлаш бўйича қишлоқ хўжалигида қатор ислохатлар олиб борилмоқда.

Маданий ўсимликларнинг зараркунандаларини аниқлаш ва уларга қарши кураш чораларини белгилаш муҳим аҳамиятга эгадир.

2. Курс иши мавзулари наъмунавий дастурга, ишчи дастурга ҳамда календар режага мос равишда тузилган.

Курс иши 25 - 30 бетдан кам бўлмаслиги, аниқ ва равшан ёзилиши, мавзуга оид расм, жадвал чизмаларни ўз ичига олиши шарт.

3. Талаба курс ишини бажаришда тавсия қилишган адабиётлардан фойдаланиши керак, бунда ҳар бир химоя қилиниши лозим бўлган экиннинг, химоя қилиш усуллари адабиётлардаги маълумотлари асосида таҳлил қилишни билиши керак.

Бунда талаба ҳар бир зарарли организмни табиатда ривожланиши, бўғинларини аниқлаб олиши, унинг ривожланиш жараёнини кузата билиши, зарарли организмни иқтисодий хавфли миқдорини, зарарини серпуштлигини аниқлаш маҳоратини оширади.

МАВЗУЛАР РЎЙХАТИ:

1. Марокаш чигирткаси қишлоқ хўжалиги экинларининг ҳаммахўр зараркунандаси ва унга қарши кураш чоралари.
2. Осиё чигирткаси ва унга қарши кураш чоралари.
3. Қарсилдоқ кўнғизлар дала экинларининг хавфли зараркунандалари ва уларга қарши кураш чоралари.
4. Қора кўнғизлар ва уларга қарши кураш чора тадбирлари.
5. Ғўза битлари тур таркиби ҳамда уларга қарши кураш тизими.
6. Кузги тунлам – ғўзанинг хавфли кушандаси ва унга қарши кураш чора тадбирлари карадрини ва унга қарши кураш.
7. Кўсак қуртининг ғўза экинидаги зарари ва унга қарши кураш тизими.
8. Ўргимчаккана ва ғўза экинида унга қарши махсус кураш тизимини қўллаш.
9. Тамаки трипс ва унга қарши кураш чоралари.
10. Беда кандаласи ва унга қарши кураш.
11. Беда уруғхўри ва унга қарши кураш.
12. Беда илдиз туганак филчаси (ситон) ва унга қарши кураш.
13. Зарарли хасва – дон экинларининг хавфли кўшандаси ва унга қарши кураш чора тадбирлари.
14. Дон битлари ва уларга қарши кураш чоралари.
15. Олма қурти ва унга қарши кураш чора тадбирлари.
16. Мева дарахтлари қуялари (гирдаки, ғилофли) ва уларга қарши кураш чоралари.
17. Қалқондорлар(вергулсимон, калифорния) мева дарахтларнинг кушандалари ва уларга қарши кураш чоралари.
18. Картошка Колорадо кўнғизи оққоноти ва унга қарши кураш чоралари тизими.

19. Қарам ва шолғом капалаклари ва уларга қарши кураш, омборхоналардаги қаттиқ қанотли зараркунандалари ва уларга қарши кураш.
20. Омборхоналардаги танга қанотли зарарли хашоратлар ва уларга қарши кураш.
21. Қанд лавлаги зараркунандалари, барг битлари ва уларга қарши кураш.
22. Қанд лавлаги зараркунандалари, лавлаги қандаласи ва уларга қарши кураш.
23. Қанд лавлаги зараркунандалари, лавлаги узунбуруни ва уларга қарши кураш.
24. Қанд лавлаги зараркунандалари, лавлаги бургачаси ва уларга қарши кураш.
25. Дон экинларида учрайдиган иккиламчи зараркунандалар, дон қўнғизлари ва уларга қарши кураш.
26. Дон экинларида учрайдиган иккиламчи зараркунандалар, дон арракаши ва уларга қарши кураш.
27. Дон экинларида учрайдиган иккиламчи зараркунандалар, ката дон бити ва уларга қарши кураш.
28. Дон экинларида учрайдиган иккиламчи зараркунандалар, АРПА бити ва уларга қарши кураш.
29. Пиёз зараркунандалари ва уларга қарши кураш.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ
ВАЗИРЛИГИ**

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

**АГРОКИМЁ, ТУПРОҚШУНОСЛИК ВА ЎСИМЛИКЛАРНИ ХИМОЯ
ҚИЛИШ КАФЕДРАСИ**

**ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭНТОМОЛОГИЯ ФАНИДАН
КУРС ИШИ**

5620300 – Ўсимликларни химояси ва карантин таълим йўналиши учун)

БАЖАРУВЧИ:

РАХБАР:

АНДИЖОН – 200__йил

МАВЗУ: _____

ИШ РЕЖА:

1. КИРИШ:

1. Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигидаги ислохатлар.
(Президент фармонлари, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари).
2. Қишлоқ хўжалигида қўлга киритилаётган ютуқлар.
3. Сохада йўл қўйилаётган камчиликлар.

2. АСОСИЙ ҚИСМИ:

- 2.1. Хашоротнинг биологияси.
- 2.2. Кўпайиши, тарқалиши.
- 2.3. Ўсимлик ёки маҳсулотга зарари.
- 2.4. Қарши кураш: Кимёвий, биологик, агротехник, физик-механик,
уйғунлашган.
- 2.5. Қарши курашни афзаллиги.
- 2.6. Расм. Хашорат ва зарарланган ўсимлик ёки маҳсулот

3. ХУЛОСА:

4. ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР:

ДАРСЛИК ВА ЎҚУВ ҚЎЛЛАНМАЛАР РЎЙХАТИ:

Асосий:

1. Кимсанбоев Х.Х., Умумий ва қишлоқ хўжалик энтомологияси, Тошкент, 2002.
2. Алимухамедов С.Н., Ходжаев Ш.Т., Вредители хлопчатника и меры борьбы с ними, Узбекистан, Ташкент, 1979.
3. Алимухамедов С.Н., Ходжаев Ш.Т., Ғўза зараркунандалари ва уларга қарши кураш, Тошкент, 1979.

Қўшимча:

1. Яхонтов В.В., Ўрта Осиёда қишлоқ экинларининг ва маҳсулотларининг зараркунандаларини ва уларга қарши кураш, Тошкент, 1962.
2. Павлов И.Ф., Защита полевых культур от вредителей, Москва, Россельхозиздат, 1987.
3. Васильев В.П., Лившиц И.З., Вредители плодовых культур, Москва, Колос, 1984.
4. Узбекистон Республикаси «Ер Кодекси», 1998.
5. «1998-2000 йиллардаги даврда қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохатларни гуруҳлаштириш» дастури, 1998.
6. Фермер хўжалиги, Дехқон хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги). Олий мажлис Х1 сессия материаллари.
7. Кимсанбоев Х.Х. ва бошқалар, «Ғўзанинг зараркунандаларига қарши уйғунлашган кураш чоралари», маъруза матни, Тошкент, 1994.
8. Кимсанбоев Х.Х., Болтаев Б.С., Сулаймонов Б.А., «Боғ зараркунандаларига қарши уйғунлашган кураш чоралари», Тошкент, 1998.
9. «Сельскохозяйственная энтомология», Под ред. Мигулина А.А., Москва, Колос, 1983.

